

Jornades Miquel Martí i Pol

El passat mes de novembre es van celebrar, un any més, les Jornades Miquel Martí i Pol que van servir per commemorar els catorze anys de la mort del poeta de Roda de Ter. Les diverses activitats portades a terme es van adequar a la finalitat de la Fundació, de contribuir a la consolidació del llegat cultural, educatiu i social de Miquel Martí i Pol. Unes jornades que, com s'exposarà a continuació, van venir marcades per la seva transversalitat, la creació de sinèrgies i l'ampliació d'escenaris, una mostra del caràcter nacional del poeta de Roda de Ter.

Jornades Miquel Martí i Pol

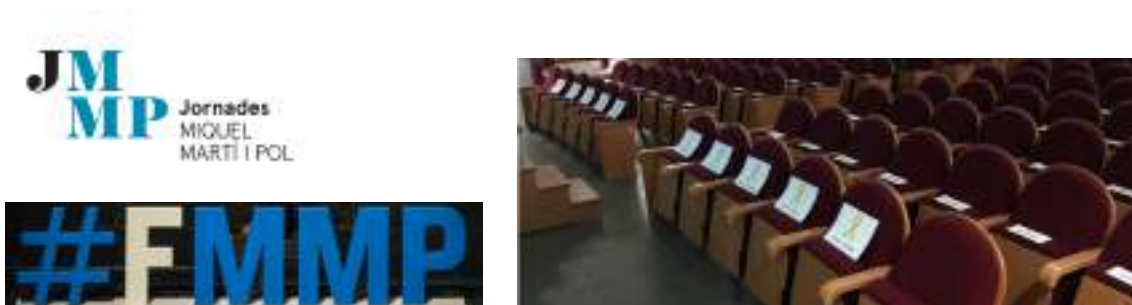
09 - 25 Nov. 2017
Roda de Ter, Vic, Tavèrnoles, Barcelona

- **Transversalitat de les activitats:** Les #JMMP van incloure actes de diversa tipologia i per a públics diversos. Actes festius de caire popular, actes culturals destinats a descobrir la figura del poeta a un públic generalista, actes acadèmics, actes que fomenten la creació literària i cultural contemporània i actes d'homenatge a la paraula.
- **Creació de sinèrgies:** Les #JMMP són possible gràcies al treball de moltes persones i de diverses entitats i institucions. Més de 30 entitats ho han fet possible: Escola Mare de Déu del Sòl del Pont, Escola Emili Teixidor, Institut de Roda de Ter, Biblioteca Bac de Roda, Ajuntament de Roda de Ter, Ajuntament de Vic, Ajuntament de Tavèrnoles, Associació ARC de comerciants de Roda de Ter, Escola Municipal de Música El Faristol, l'Ateneu de Vic, l'Anteneu Barcelonès, la Universitat de Vic-UCC, el Museu L'Esquerda, *Reduccions. Revista de poesia*, Pagès Editors, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Espais Escrits, la coordinadora de l'ANC de Roda de Ter, voluntaris pel Referèndum, l'Associació d'Amics de Miquel Martí i Pol, Diputació de Barcelona, Generalitat de Catalunya, Celler Vall Llach, Celler Més que Paraules, Consell Comarcal d'Osona, Societat Catalana de Llengua i Literatura, etc. A més de comptar amb una vintena d'artistes.

- **Ampliació d'escenaris:** Si Miquel Martí i Pol és un poeta nacional, és lògic que les #JMMP vagin teixint un engranatge de sinergies i amplïïn espais i territoris per tal de visualitzar-lo més enllà de Roda de Ter, la seva petita pàtria. Les #JMMP han arribat a Barcelona i Vic, les capitals, i a Tavèrnoles, perquè si entenem el poeta Miquel Martí i Pol com a paraigua i referent, és obvi que recordem també poetes com Pilar Cabot, que ens va deixar el passat mes de maig del 2017.

En relació a la marca de les Jornades Miquel Martí i Pol es va externalitzar el disseny d'un programa, la creació d'un logo i la creació d'unes lletres que van ser presents en els diversos actes organitzats. Els tres elements gràfics van reforçar a nivell visual la jornada facilitant la creació de «marca».

Amb motiu de la gran manifestació proposada per Òmnium i l'ANC pel dia 11 de novembre a les 5 de la tarda, es van anul·lar els actes que estaven previstos pel dissabte. La presentació del llibre *Ulls de glaç* de Jordi Solà Coll que es va posposar fins a saber nova data, mentre que l'acció poètica de Guillem Ramisa i Guillem Roma es va acabar celebrant el diumenge dia 19 a les 19h al Teatre Eliseu de Roda de Ter. Tampoc es va poder comptar amb la presència de l'honorable Sr. Lluís Puig i Gordi, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, exiliat a Bèlgica. I en els diversos actes es van reservar cadires buides per a tots els polítics empresonats i exiliats.

Presentació del llibre *Tant de gust... Senyor Martí i Pol*, de M. Carme Bernal i Carme Rubio

Les Jornades MMP es van encetar amb la presentació del llibre *Tant de gust... Senyor Martí i Pol*, publicat per Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Un acte coorganitzat amb la Biblioteca Bac de Roda. Precisament va ser la directora de la Biblioteca, Núria Aguilar, qui va obrir l'acte de la presentació que va comptar amb les autores del volum, M. Carme Bernal i Carme Rubio, i de Margarida Tió que va posar veu a la tria de textos que es van recitar.

Amb aquesta presentació es va fer evident com Miquel Martí i Pol entra com a clàssic català a la col·lecció de lectura fàcil que des de fa uns anys publica Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Bernal i Rubio van parlar de la importància que té per al país tenir a l'abast edicions en formats diversos dels grans autors catalans, tal com succeeix en qualsevol cultura normal.

A les pàgines de *Tant de gust.. Senyor Martí i Pol* el lector hi trobarà la vida d'un escriptor compromès amb el seu temps i amb la seva gent. A més, podrà passar-ho bé amb una tria de textos que no el deixarà indiferent. Encara ara, ens van recordar Bernal i Rubio «quan algú viu un esdeveniment especial i vol expressar el seu sentiment íntim, ho fa sovint amb versos d'aquest autor».

La presentació va comptar amb un nombrós públic que va omplir la sala polivalent de la Biblioteca Bac de Roda, unes 50 persones, entre les quals hi havia alumnes de secundària. L'acte es va cloure recitant plegats «Aquesta remor que se sent...» i demanant la llibertat pels presos polítics.

Homenatge popular

El divendres 10 de novembre va fer-se, al Teatre Eliseu, l'acte d'Homenatge Popular que el poble de Roda de Ter dedica al poeta. Es tracta d'una lectura de poemes a càrrec dels alumnes de les escoles Emili Teixidor i Mare de Déu del Sòl del Pont, i de l'Institut Miquel Martí i Pol, endemés de diverses persones que formen part d'entitats i organitzacions de la vila. Va presentar l'acte Cesca Costa, regidora de Cultura. Tot seguit, la cantant Clara Marsó va cantar «Cançó de les places del poble». A continuació

van llegir els poemes «Meditació última», per Helena Mínguez, de la coordinadora de l'ANC de Roda i les Masies, «Et deixo un pont de mar blava», per Assumpció Presseguer, del grup de Torelló, «L'Elionor», per Núria Dot, «Rita Mirambell», per Pep Bas Portet, «Quasi faula», per Sílvia Suriñac, «He heretat l'esperança», per Joan Ribas, «Les quatre banderes», per Joan Escarrabill, i «Aquesta remor que se sent» amb interpretació conjunta. Els alumnes de 5è i 6è de primària van llegir «El poble» (Bilal Boulalyoun, Marc Alsina i Pol Vila), «No em parleu de somnis» (Raquel Riera i Carla Codina), «La sirena» (Andrea Cáceres i Samia Azirar), «Estimada Marta» (Abril Pérez, Laia Garrote, Maria Canal i Latifa El Bagrioui) i «L'Elionor» (Pol Navarro, Isaac Vila i Èric Font). Els alumnes de 6è de primària de l'Escola Mare de Déu del Sòl del Pont van recitar «Estenc la mà» (Iman Tahiri), «El senyal» (Cicília Nardi i Alícia Sanglas), «Aquests versos els dic» (Clàudia Tarrés i Ainona Parareda), «La Creació» (Anna Toneu, Berta Perdomo, Berta Puigdollers i Jana Gómez), «Sínia» (Laia Canadell i Laia Prat) i «Mare, si fos mariner» (Maria Puigneró i Bruna Vidal). Per últim, els alumnes de secundària de l'Institut de Roda de Ter van recitar «Les quatre estacions: Primavera» (Hind el Founti), «Estiu» (Edgar Resina), «Tardor» (Núria Valls), «Hivern» (Xavier Sánxhez), «Pa amb tomàquet» (Arnau Baulenes) i «Avui també».

Durant tot el cap de setmana els assistents als actes van poder contemplar el mural que els alumnes de l'escola Mare de Déu del Sòl del Pont van fer, i la maqueta de la fàbrica elaborada pels alumnes de l'escola Emili Teixidor.

Acte d'homenatge en record al poeta

Per primer any es va celebrar aquest acte íntim al cementiri de Roda de Ter, on està enterrat el poeta. La placeta del cementiri, davant del monòlit en record a Miquel Martí i Pol, va ser el punt que va acollir l'escalf del poble. Sense presentacions, amb un silenci sincer i amb mirades còmplices arreu, el Quartet de Corda de l'Escola Municipal de Música *El Faristol*, amb Júlia Martí, Anna Mayo, Aina Gutiérrez i Nadia Acebal, va obrir l'acte amb la interpretació de *Da pacem Domine* d'Arvo Pärt (1935-). Tot seguit, l'Il·ltre. Senyor Joan Josep Puigcorbó, Diputat delegat de Cultura de la Diputació de Barcelona, va llegir el poema «Aquesta remor que se sent...», text molt escaient per explicar les circumstàncies de llibertat que viu el país. L'aplaudiment que ens va escalfar les mans va ser unànime i ens va preparar pel to emotiu de l'acte: Mariàngels Martí, filla del poeta, va llegir el poema «Temps venturosos», de *Llibre d'absències*, amb música de clarinet del jove Roger Martí, nét de Miquel Martí i Pol. El moment era dolç. El Quartet de Corda anunciava el final de l'homenatge amb la interpretació d'un fragment d'*Art de la Fuga BWV 1080* de J. S. Bach (1685-1750), i Montserrat Sans, vídua de l'autor, va fer ofrena d'un ram de 14 roses en record a l'autor nacional.

Acabat l'acte, tots vam poder visitar el nínxol on reposa Miquel Martí i Pol i, seguidament, també es va anar a visitar el nínxol del novel·lista Emili Teixidor, rodenc i íntim amic de Martí i Pol.

Lliurament dels Premis literaris, artístics i pedagògics amb la presència de l'Il·ltre. Senyor Joan Josep Puigcorbó, Diputat delegat de Cultura de la Diputació de Barcelona.

Jaume Cases va ser el guanyador de la 33a edició del Premi Miquel Martí i Pol de Poesia 2017, un premi dotat amb 2.500 € i la publicació de l'obra a la col·lecció de la Biblioteca de la Suda de Pagès editors. *Ionqui*, l'obra guanyadora, és un recull de quaranta poemes en què l'autor reflexiona en clau poètica sobre la generació dels anys

80 que es va veure atrapada en el món de les drogues, una experiència que Casas va veure al seu voltant i que ara ha decidit explicar. El jurat va escollir el guanyador d'entre les més de quaranta obres que optaven al premi. El guardó el va recollir de la mà de Montserrat Sans, vídua de Martí i Pol, en un acte solemne i ple a vessar que va tenir lloc al Teatre Eliseu de Roda de Ter.

El 28è Premi ARC de narrativa infantil i juvenil va ser per Laia Prat Godayol amb l'obra *Kinse i Boure*. Li va lliurar el premi la presidenta de l'Associació ARC de comerciants de Roda de Ter.

Seguidament, Miquel Torrents, president de la Fundació Antiga Caixa Manlleu, i Jordi Bigues, en representació del BBVA, van lliurar el I Premi InstapoemaMMP de fotografia i poesia a Manel O. Company, i el I Premi d'Il·lustració de poemes de Miquel Martí i Pol a Mireia Mirambell. A partir de la il·lustració guanyadora de Mirambell, la Fundació MMP ha creat el calendari Miquel Martí i Pol 2018.

El 5è Premi Sebastià Álvarez al millor treball de Final de Grau de temàtica educativa de la Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes de la UVic-UCC es va atorgar *ex aequo* a Imma Gallardo i Antoni Rodríguez pels treballs *Adolescència i música. La transmissió d'estereotips de gènere* i *Factors que influeixen en l'adquisició de valors i actituds en l'Educació física i l'esport: Comparativa d'un context escolar i l'extraescolar a Manresa*, respectivament.

L'11è Premi Emili Teixidor a un projecte de didàctica de la literatura va ser per Anna Riera pel projecte *CUC (Conta'm un conte)*.

Finalment, va tenir lloc la interpretació de la cantata «El poble», amb lletra de Miquel Martí i Pol i música de Xavier Baurier, per part d'alumnes i professors de l'Escola Municipal de Música El Faristol i Roser Anglada com a narradora.

Per primera vegada els responsables de lliurar els premis no estaven sobre l'escenari sinó que pujaven per a l'ocasió, donant un aire més atractiu i dinàmic al lliurament de premis. També es van crear unes lletres per a l'ocasió #JMMP que animaven a parlar de l'acte a través de les xarxes socials i un gràfic informant en tot moment del premi que es lliurava i el nom del guanyador, reforçant en imatges, la paraula dita.

A banda de l'acte en sí, és convenient ressaltar el paper cabdal que tenen els membres del jurat dels diversos premis literaris, gent compromesa i professional del camp en qüestió. Els jurats dels premis d'enguany van ser:

33è Premi de poesia Miquel Martí i Pol: Anton Carrera, Lluïsa Julià, Roger Canadell i Antoni Pladevall.

1r Premi d'il·lustració de poemes de Miquel Martí i Pol: Natàlia González, Ruth Bau, Joan Subirana i Xavier Montero.

1r Premi InstapoemaMMP: Marc Güell, Jordi Daví, Jaume Coll i Cristina Vilaró.

11è Premi Emili Teixidor a un projecte de didàctica de la literatura: Mia Güell, M. Àngels Verdaguer i Montse Caralt.

28è Premi ARC de narrativa infantil i juvenil: Montse Verdaguer, Guillem Ramisa i Núria Puntí.

Homenatge a la paraula de Lluís Solà

La Fundació Miquel Martí i Pol va portat a terme un acte, un gest de respecte i d'agraïment, al poeta Lluís Solà (Vic, 1940). La pretesa d'aquest homenatge va ser dedicar un espai solemne en el marc de les Jornades Miquel Martí i Pol a un autor les lletres del qual heretem i, així, dignifiquem el poema de Miquel Martí i Pol «He heretat l'esperança», que diu: «He heretat l'esperança dels pares / i la paciència dels avis / i de tots dos / els mots dels quals ara em serveixo per parlar-vos». I continua: «Visc en un poble petit, en un país petit, i tanmateix, vull que quedi ben clar, que això que escric ho escric per a tothom...». La paraula, les paraules, de Lluís Solà, transmeses amb poemes i reflexions, esdevenen des de fa temps mots heretats dels quals el nostre país, la nostra gent, se'n pot servir per parlar. Així conservem la llengua i la riquesa que ens ha arribat de la nostra tradició literària passada, la usem en el present i la preservem per a les futures generacions. Heus aquí la intenció de l'homenatge en la tarda de tardor del diumenge 12 de novembre, en una hora discreta i des d'ara estimada. Aquest 2017 va ser el primer any que la Fundació Miquel Martí i Pol va homenatjar a un poeta i ho va fer amb una peça simbòlica, feta amb el mateix amor amb què s'ha organitzat la vetllada. És una obra de la ceramista Roser Oter, de Tarragona, que representa la relació de poesia i vida en un arbre que, com la paraula, arrela fins a les profunditats de nosaltres, identifica els paisatges, floreix, es despulla i reneix després d'un incendi.

Després d'una presentació afectuosa, Lluís Solà va pujar a l'escenari del Teatre Eliseu de Roda de Ter a recollir «l'arbre de la paraula», l'obsequi. Tot seguit, el poeta va fer un parlament sobre la importància de la paraula, de la poesia, que es va convertir en una lliçó magistral per a tots els espectadors. Solà va acabar la seva intervenció amb la lectura del poema «El poble» de Miquel Martí i Pol.

Amb veu pròpia. Crònica de demà. Accions poètiques

Una proposta cultural innovadora organitzada des de l'Ajuntament de Vic, l'Ajuntament de Tavèrnoles i la Fundació Miquel Martí i Pol que proposen donar a conèixer i/o consolidar les joves veus poètiques d'Osona i connectar-les amb les d'arreu dels Països Catalans, així com també crear sinergies amb autors i artistes de carrera consolidada. Les tres accions poètiques, a Tavèrnoles, Vic i Roda de Ter, es van fer en el marc de les Jornades Miquel Martí i Pol ja que la proposta enllaça amb la idea d'entendre Miquel Martí i Pol com un referent i alhora un impuls per a la poesia i a la promoció de la veu de joves poetes.

Acció poètica amb Raquel Santanera + Maria Sevilla + Marc del Pino + Coloma Bertran | Record a Pilar Cabot

El dijous 16 de novembre va tenir lloc a l'Església de Sant Esteve de Tavèrnoles la primera de les accions poètiques. En un marc immillorable i d'allò més acollidor, una trentena de persones van acudir a la cita on s'intercalava i s'enllaçava música i poesia. Les poetes Raquel Santanera i Maria Sevilla van ser les encarregades de recordar a Pilar Cabot tot recitant-la, ja que la millor manera de fer-la present és fent que les seves paraules sonin i ressonin. Seguidament, tant Santanera com Sevilla es van anar cedint el pas per ocupar la tribuna i oferir-nos poesia pròpia, fresca i directa.

Acció poètica: Núria Armengol + Blanca Llum Vidal + Arnau Pons + Rafel Arnal Més que paraules: Víctor Sunyol conversa amb els poetes. Brindis

Aquesta acció poètica es va celebrar el divendres 17 de novembre a la Sala Modernista del Casino de Vic que amb les cadires dipositades en cercle van deixar net el centre que es va convertir en l'espai de creació poètica i escènica dels artistes convidats. Amb una posada en escena d'allò més acurada els tres poetes s'anaven intercanviant el rol. Mentre un recitava, els altres creaven el so ambient a partir de sentir l'aigua com cau. I l'artista es va ocupar de plasmar-hi la seva pintura, entre jocs de llums i ombres. Una acció poètica creada per a la ocasió que no va deixar ningú indiferent.

Seguidament Víctor Sunyol va conversar amb els poetes osonencs que participaven en les accions poètiques: Raquel Santanera, Núria Armengol i Guillem Ramisa. El celler *Més que paraules* va oferir una copa de vi a tots els assistents convertint la interessant conversa en una vetllada agradable i distesa.

Acció poètica: Guillem Ramisa + Guillem Roma

La darrera de les accions poètiques, celebrada el diumenge 19 de novembre, a causa dels esdeveniments polítics, va venir precedida de l'homenatge a la paraula de Lluís Solà. En aquesta ocasió, Guillem Ramisa i Guillem Roma van ser capaços de fusionar-se en un de sol. Música i paraula, paraula i música, de Guillem Ramisa a Guillem Roma i de Guillem Roma a Guillem Ramisa. Un espectacle cohesionat que es movia entre un

recital poètic i un concert, ja que la paraula i la música tenien el mateix protagonisme. El públic, molt entregat, va ocupar més de la meitat de la sala del gran Teatre Eliseu.

La vida cara a casa

Dissabte 18 es va fer l'espectacle musical «La vida cara a cara» a la Sala Modernista de l'Ateneu de Vic. Es tracta de la primera col·laboració entre la Fundació Miquel Martí i Pol i l'Ateneu de Vic. L'acte, fet en el marc de les jornades, va ser organitzat per l'Ateneu de Vic en un gest d'aproximació i d'entesa amb la fundació. L'actor i cantant Fèlix Pons, acompanyat de la guitarra de Jordi Busquets, va cantar i recitar una selecció de poemes de Miquel Martí i Pol a ritme de country.

Jornada-Col·loqui Miquel Martí i Pol de Literatura i Educació

I entenent també la figura del poeta Miquel Martí i Pol com a motiu d'estudi, per primer any es va organitzar la *I Jornada-Col·loqui Miquel Martí i Pol de literatura i educació*, amb la poesia per a infantil i primària com a tema d'estudi. El Col·loqui, organitzat junt amb la Universitat de Vic- Universitat Central de Catalunya i l'Associació d'Amics Miquel Martí i Pol, va tenir lloc a l'Ateneu Barcelonès els dies 24 i 25 de novembre, i era una activitat reconeguda pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya a través del CIFE i de l'UVic-UCC.

La jornada va començar el dissabte al dematí amb la presentació a càrrec de Pere Mayans, cap del Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics, que va parlar en nom de Carme Ortoll, directora General d'Educació Infantil i Primària de la Generalitat de Catalunya, que per motius polítics no hi va poder ser. Tot seguit, en nom de la Fundació Miquel Martí i Pol i de l'Associació d'Amics de Miquel Martí i Pol, va parlar Ramon Besora. Finalment, va cloure les presentacions el Dr. Jordi Chumillas, Cap d'Estudis de la Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes de la UVic-UCC.

La conferència inaugural va anar a càrrec de Miquel Desclot, que va parlar sobre la poesia per a infants. Tot seguit, Roger Canadell (FMMP, UOC) i Montse Caralt (FMMP, UVic-UCC) van presentar l'aplicació per a tauletes mòbils i pissarres digitals «L'univers poètic de Miquel Martí i Pol», Premi LletrA a la millor iniciativa digital de i sobre literatura catalana.

Dissabte 25 va obrir la jornada Margarida Prats (UB), que va fer un recorregut pels llibres de poesia per a infants en llengua catalana publicats la segona dècada del segle XXI. A continuació va tenir lloc l'espai dedicat a la presentació de novetats editorials en què el poeta Víctor Sunyol va donar a conèixer el seu últim volum *A poc a poc. Cançons de bressol*, editat a Comanegra i il·lustrat per Olga Capdevila. A més, Sunyol també va presentar l'antologia de poemes per a infants *Plouen poemes!*, de M. Carme Bernal, Vanesa Amat i Isabel Muntañá, publicada per Eumo Editorial.

Després d'una mitja part per esmorzar, es van reprendre les ponències amb «Aproximació a la poesia a través del joc. Una experiència d'ahir per a l'escola d'avui?», a càrrec de Ramon Besora. Seguidament, Antoni Tort (UVic-UCC) va parlar de «Mestratges i aprenentatges. Quan la literatura parla a l'escola» amb l'explicació de diversos poemes que tractaven l'educació des de diverses perspectives. Tot seguit, Anna Riera va presentar el projecte CUC (Conta'm un conte), 11è Premi Emili Teixidor a un projecte de didàctica de la literatura.

La primera intervenció de la tarda va ser de Juan Kruz Igerabide Sarasola (UPB) que va explicar l'experiència poètica amb alumnes de l'etapa infantil amb el projecte «La rueda de las horas». Finalment, i per acabar, va tenir lloc una taula rodona sobre «El valor de la literatura en la societat», moderada per Carme Rubio, en què van opinar Francesc Codina, Vanesa Amat, Glòria Bordons i Lola Casas.